

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ GRUPĖS PRAŠYMO IŠTIRTI LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO (2004 M. LIEPOS 1 D. REDAKCIJA) 15 STRAIPSNIO 2 DALIES ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

2004 m. gruodžio 15 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Armano Abramavičiaus, Egidijaus Jarašiūno, Egidijaus Kūrio, Kęstučio Lapinsko, Zenono Namavičiaus, Jono Prapiesčio, Vytauto Sinkevičiaus, Stasio Stačioko,
sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo posėdyje apsvarstė Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymą iširti, ar Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d. redakcija) 15 straipsnio 2 dalies nuostata „Vartotojo įrenginiai gali būti prijungiami prie perdavimo tinklų tik tokiais atvejais, kai skirstomųjų tinklų operatorius dėl nustatytų techninių arba eksploatacijos reikalavimų atsisako prijungti prie skirstomųjų tinklų vartotojo įrenginius, esančius skirstomųjų tinklų operatoriaus licencijoje nurodytoje veiklos teritorijoje“ neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valdžios galias riboja Konstitucija, 46 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva, 46 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valstybė remia visuomenei naudingas ūkines pastangas ir iniciatyvą, 46 straipsnio 4 dalies nuostatai, kad įstatymas draudžia monopolizuoti gamybą ir rinką, saugo sąžiningos konkurencijos laisvę, 46 straipsnio 5 dalies nuostatai, kad valstybė gina vartotojo interesus, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Seimas 2004 m. liepos 1 d. priėmė Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymą (Žin., 2004, Nr. 107-3964), kurio 1 straipsniu pakeitė Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą ir išdėstė jį nauja redakcija.

2. Elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d. redakcija) 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Perdavimo sistemos operatorius privalo užtikrinti, kad elektros energijos gamintojų, skirstomųjų tinklų operatorių ir vartotojų įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų sąlygos atitiktų teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir nebūtų diskriminuojančios. Vartotojo įrenginiai gali būti prijungiami prie perdavimo tinklų tik tokiais atvejais, kai skirstomųjų tinklų operatorius dėl nustatytų techninių arba eksploatacijos reikalavimų atsisako prijungti prie skirstomųjų tinklų vartotojo įrenginius, esančius skirstomųjų tinklų operatoriaus licencijoje nurodytoje veiklos teritorijoje.“

3. 2004 m. lapkričio 3 d. Konstituciniame Teisme gautas Seimo narių grupės prašymas iširti, ar Elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d. redakcija) 15 straipsnio 2 dalies nuostata „Vartotojo įrenginiai gali būti prijungiami prie perdavimo tinklų tik tokiais atvejais, kai skirstomųjų tinklų operatorius dėl nustatytų techninių arba eksploatacijos reikalavimų atsisako prijungti prie skirstomųjų tinklų vartotojo įrenginius, esančius skirstomųjų tinklų operatoriaus licencijoje nurodytoje veiklos teritorijoje“ neprieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valdžios galias riboja Konstitucija, 46 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva, 46 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valstybė remia visuomenei naudingas ūkines pastangas ir iniciatyvą, 46 straipsnio 4 dalies nuostatai, kad įstatymas draudžia monopolizuoti gamybą ir rinką, saugo sąžiningos konkurencijos laisvę, 46 straipsnio 5 dalies nuostatai, kad valstybė gina vartotojo interesus, konstituciniam teisinės valstybės principui.

2004 m. lapkričio 3 d. Konstitucinio Teismo pirmininkas išleido potvarkį Nr. 2B-141, kuriuo Konstitucinio Teismo teisėjui pavedė atlikti išankstinį tyrimą ir reikalingus parengiamuosius veiksmus dėl minėto Seimo narių grupės prašymo.

Konstitucinio Teismo teisėjas, atlikęs išankstinį tyrimą, 2004 m. lapkričio 9 d. Konstitucinio Teismo pirmininkui pateikė pažymą, kurioje konstatavo, kad Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnyje nustatytų pagrindų atsisakyti nagrinėti prašymą nėra, ir, vadovaudamasis Konstitucinio Teismo įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 1 punktu, pasiūlė prašymą priimti ir pradėti rengti bylą Konstitucinio Teismo posėdžiui.

4. 2004 m. lapkričio 9 d. po to, kai prašymas jau buvo gautas Konstituciniame Teisme ir dėl jo jau buvo atliktas išankstinis tyrimas, Konstituciniame Teisme buvo gautas septynių Seimo narių prašymas, kuriuo jie atšaukia savo parašus po 2004 m. lapkričio 3 d. Konstituciniame Teisme gautu Seimo narių grupės prašymu iširti Elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d. redakcija) 15 straipsnio 2 dalies ginčijamos nuostatos atitiktį Konstitucijai ir prašo Konstitucinį Teismą priimti sprendimą atsisakyti nagrinėti minėtą Seimo narių grupės 2004 m. lapkričio 3 d. prašymą.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

1. Pagal Konstitucijos 106 straipsnį teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą turi ne mažiau kaip 1/5 visų Seimo narių. Analogiškas reikalavimas yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio 1 punkte. Tai reiškia, kad prašymas turi būti pasirašytas ne mažiau kaip 29 Seimo narių (Konstitucinio Teismo 1993 m. rugpjūčio 26 d. sprendimas). Seimo narių valia kreiptis į Konstitucinį Teismą turi būti išreikšta aiškiai ir nedviprasmiškai (Konstitucinio Teismo 2002 m. balandžio 24 d. sprendimas). Jeigu prašymą Konstituciniam Teismui paduoda mažesnė negu 29 Seimo narių grupė, konstatuotina, kad nėra Konstitucijoje ir Konstitucinio Teismo įstatyme nustatyto prašymo padavimo subjekto.

2. 2004 m. lapkričio 3 d. Konstituciniame Teisme gautą Seimo narių grupės prašymą ištirti, ar Elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d. redakcija) 15 straipsnio 2 dalies nuostata „Vartotojo įrenginiai gali būti prijungiami prie perdavimo tinklų tik tokiais atvejais, kai skirstomųjų tinklų operatorius dėl nustatytų techninių arba eksploatacijos reikalavimų atsisako prijungti prie skirstomųjų tinklų vartotojo įrenginius, esančius skirstomųjų tinklų operatoriaus licencijoje nurodytoje veiklos teritorijoje“ neprieštaruoja Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valdžios galias riboja Konstitucija, 46 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva, 46 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valstybė remia visuomenei naudingas ūkines pastangas ir iniciatyvą, 46 straipsnio 4 dalies nuostatai, kad įstatymas draudžia monopolizuoti gamybą ir rinką, saugo sąžiningos konkurencijos laisvę, 46 straipsnio 5 dalies nuostatai, kad valstybė gina vartotojo interesus, konstituciniam teisinės valstybės principui, pasirašė 31 Seimo narys, kurių parašus patvirtino Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas.

Taigi minėtą prašymą pateikė Konstitucijoje ir Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytas subjektas.

Konstitucijoje, Konstitucinio Teismo įstatyme ir Konstitucinio Teismo reglamente nustatytų pagrindų, dėl kurių būtų galima atsisakyti nagrinėti prašymą ar grąžinti jį pareiškėjui, nėra.

3. Pažymėtina, kad tuo metu, kai septyni Seimo nariai atšaukė savo parašus po 2004 m. lapkričio 3 d. Konstituciniame Teisme gautu Seimo narių grupės prašymu ištirti Elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d. redakcija) 15 straipsnio 2 dalies ginčijamos nuostatos atitiktį Konstitucijai, minėtas prašymas jau buvo gautas ir įregistruotas Konstituciniame Teisme, dėl jo jau buvo atliktas išankstinis tyrimas ir teisėjas, atlikęs šį išankstinį tyrimą, jau buvo pasiūlęs jį priimti ir pradėti rengti bylą Konstitucinio Teismo posėdžiui.

4. Jeigu būtų patenkintas Seimo narių, atšaukusių savo parašus po 2004 m. lapkričio 3 d. prašymu Konstituciniam Teismui ištirti Elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d.

redakcija) 15 straipsnio 2 dalies ginčijamos nuostatos atitiktą Konstitucijai, prašymas priimti sprendimą atsisakyti nagrinėti minėtą Seimo narių grupės 2004 m. lapkričio 3 d. prašymą, tai būtų iš esmės paneigta jau įgyvendinta Seimo narių grupės, t. y. subjekto, pagal Konstituciją ir Konstitucinio Teismo įstatymą, turinčio teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu iširti, ar teisės aktas neprieštarauja Konstitucijai, teisė. Taip būtų paneigtas kitų 24 Seimo narių, pasirašiusių minėtą Seimo narių grupės 2004 m. lapkričio 3 d. prašymą, teisėtas lūkestis, kad jų jau įgyvendinta teisė kartu su kitais Seimo nariais kreiptis į Konstitucinį Teismą iširti teisės akto atitiktą Konstitucijai nebus paneigta po to, kai jų visų bendras prašymas bus gautas Konstituciniame Teisme ir bus pradėti Konstitucinio Teismo įstatyme ir Konstitucinio Teismo reglamente nurodyti procesiniai veiksmai.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 106 straipsniu, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 28 straipsnio 1 dalimi, 66 straipsniu, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Priimti nagrinėti pareiškėjo – Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymą iširti, ar Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (2004 m. liepos 1 d. redakcija) 15 straipsnio 2 dalies nuostata „Vartotojo įrenginiai gali būti prijungiami prie perdavimo tinklų tik tokiais atvejais, kai skirstomųjų tinklų operatorius dėl nustatytų techninių arba eksploatacijos reikalavimų atsisako prijungti prie skirstomųjų tinklų vartotojo įrenginius, esančius skirstomųjų tinklų operatoriaus licencijoje nurodytoje veiklos teritorijoje“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valdžios galias riboja Konstitucija, 46 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva, 46 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad valstybė remia visuomenei naudingas ūkines pastangas ir iniciatyvą, 46 straipsnio 4 dalies nuostatai, kad įstatymas draudžia monopolizuoti gamybą ir rinką, saugo sąžiningos konkurencijos laisvę, 46 straipsnio 5 dalies nuostatai, kad valstybė gina vartotojo interesus, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Sprendimas skelbiamas Lietuvos Respublikos vardu.

Konstitucinio Teismo teisėjai:

Armanas Abramavičius
Egidijus Jarašiūnas
Egidijus Kūris
Kęstutis Lapinskas
Zenonas Namavičius
Jonas Prapiestis
Vytautas Sinkevičius
Stasys Stačiokas